

## **Reguli de procedură arbitrală**

**ale**

**Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș,**

### **CUPRINS**

|                                                                            |    |
|----------------------------------------------------------------------------|----|
| Art.1. - Obiectul Regulilor de procedură arbitrală .....                   | 3  |
| Art.2. - Definiții .....                                                   | 3  |
| Art.3. - Principiile procedurii arbitrale .....                            | 3  |
| Art.4. - Confidențialitatea procedurii arbitrale .....                     | 4  |
| Art.5. - Notificări și comunicări .....                                    | 4  |
| Art.6. - Termene .....                                                     | 4  |
| Art.7. - Aplicarea în spațiu a Regulilor .....                             | 4  |
| Art.8. - Aplicarea în timp a Regulilor .....                               | 5  |
| Art.9. - Interpretarea Regulilor .....                                     | 5  |
| Art.10. - Cererea de arbitrare .....                                       | 5  |
| Art.11. - Înregistrarea cererii .....                                      | 6  |
| Art.12. - Taxa arbitrală .....                                             | 6  |
| Art.13. - Data începerii procedurii .....                                  | 6  |
| Art.14. - Răspunsul .....                                                  | 6  |
| Art.15. - Solicitarea de informații suplimentare .....                     | 7  |
| Art.16. - Participarea terților .....                                      | 7  |
| Art.17. - Conexarea procedurilor .....                                     | 8  |
| Art.18. - Numărul de arbitri .....                                         | 8  |
| Art.19. - Desemnarea și numirea arbitrilor .....                           | 8  |
| Art.20. - Data constituirii tribunalului arbitral .....                    | 9  |
| Art.21. - Imparțialitatea și independența arbitrilor .....                 | 9  |
| Art.22. - Cauze de incompatibilitate .....                                 | 9  |
| Art.23. - Recuzarea arbitrilor .....                                       | 10 |
| Art.24. - Încetarea misiunii de arbitru .....                              | 10 |
| Art.25. - Înlocuirea arbitrilor .....                                      | 10 |
| Art.26. - Administrarea procedurii. Regulile de procedură aplicabile ..... | 11 |
| Art.27. - Încheieri .....                                                  | 11 |
| Art.28. - Locul arbitrajului .....                                         | 11 |
| Art.29. - Limba arbitrajului .....                                         | 11 |
| Art.30. - Dreptul aplicabil fondului .....                                 | 12 |
| Art.31. - Conferința privind administrarea cauzei .....                    | 12 |
| Art.32. - Depunerea memoriilor părților .....                              | 12 |
| Art.33. - Modificări .....                                                 | 13 |
| Art.34. - Probe.....                                                       | 13 |
| Art.35. - Audieri .....                                                    | 13 |
| Art.36. - Martori și experți .....                                         | 14 |
| Art.37. - Experți desemnați de tribunalul arbitral .....                   | 14 |
| Art.38. - Cazuri de neîndeplinire a obligațiilor .....                     | 14 |
| Art.39. - Decăderi .....                                                   | 14 |
| Art.40. - Măsuri provizorii sau asigurătorii .....                         | 14 |
| Art.41. - Închiderea dezbaterilor și deliberări .....                      | 15 |
| Art.42. - Perimarea .....                                                  | 15 |

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Art.43. - Termenul arbitrajului. Caducitatea .....                                           | 15 |
| Art.44. - Sentințe arbitrale. Dispoziția Președintelui Curții .....                          | 15 |
| Art.45. - Pronunțarea sentinței .....                                                        | 16 |
| Art.46. - Conținutul sentinței .....                                                         | 16 |
| Art.47. - Efectele sentinței .....                                                           | 16 |
| Art.48. - Îndreptarea și lămurirea hotărârilor arbitrale .....                               | 17 |
| Art.49. - Completarea hotărârilor arbitrale .....                                            | 17 |
| Art.50. - Cheltuielile arbitrale .....                                                       | 17 |
| Art.51. - Alocarea cheltuielilor arbitrale .....                                             | 18 |
| Art.52. - Completarea Regulilor .....                                                        | 18 |
| Art.53. - Răspunderea arbitrilor .....                                                       | 18 |
| Art.54. - Anexele .....                                                                      | 18 |
| Anexa I A - Clauza compromisorie standard .....                                              | 18 |
| Anexa I B - Forma de compromis standard .....                                                | 18 |
| Anexa II - Arbitrul de urgență .....                                                         | 19 |
| Anexa III - Declarația de acceptare, independență, imparțialitate și<br>disponibilitate..... | 20 |
| Anexa IV - Metode de eficientizare a procedurii arbitrale .....                              | 21 |
| Anexa V- Reguli speciale pentru procedura arbitrală simplificată .....                       | 22 |

## **REGULI DE PROCEDURĂ ARBITRALĂ**

**ale Curții de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș**

### **Capitolul I**

#### **Dispoziții Preliminare**

##### **Art.1. Obiectul Regulilor de procedură arbitrală**

Prezentele Reguli de procedură arbitrală stabilesc principiile și regulile de soluționare a litigiilor interne și internaționale supuse arbitrajului instituționalizat organizat de către Curtea de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, denumită în continuare „Curtea de Arbitraj”.

##### **Art.2. Definiții**

În cuprinsul prezentelor Reguli de procedură arbitrală, termenii și expresiile de mai jos au următoarele înțelesuri:

1. *asistent arbitral* – persoana de specialitate din cadrul Secretariatului Curții de Arbitraj care îndeplinește atribuții de administrare a procedurii prealabile constituirii tribunalului arbitral, de consemnare a dezbaterilor, precum și orice alte atribuții prevăzute în prezentele Reguli sau în Regulamentul de organizare și funcționare a Secretariatului Curții;
2. *audiere* – ședința arbitrală în cadrul căreia se desfășoară faza orală a procedurii arbitrale;
3. *cerere de arbitrare* – cererea de soluționare a unui litigiu arbitral;
4. *cerere reconvențională* – cererea de arbitrare formulată de către pârât pe cale incidentală;
5. *Colegiul Curții* – organul colegial de conducere a Curții de Arbitraj;
6. *convenția arbitrală* – clauza compromisorie sau compromisul încheiate de orice persoane fizice sau persoane juridice de drept privat ori de drept public; modelul convenției arbitrale este cuprins în Anexa I la prezentele Reguli;
7. *încheiere* – orice hotărâre preparatorie sau interlocutorie dată în cursul procedurii arbitrale și prin care nu se rezolvă în întregime fondul cauzei sau nu se dezinvestește tribunalul arbitral;
8. *litigiu arbitral* – orice litigiu intern (fără element de extraneitate) sau internațional (cu element de extraneitate), izvorât dintr-un raport juridic contractual sau extracontractual, supus soluționării pe calea arbitrajului;
9. *memoriu* – actul de procedură prin care părțile dezvoltă pretențiile sau apărările proprii, întocmit la cererea tribunalului arbitral sau la solicitarea părților și cu aprobarea tribunalului arbitral;
10. *parte* – orice reclamant, pârât, intervenient sau chemat în garanție, participanți la procedura arbitrală;
11. *Președintele Curții* – președintele Curții de Arbitraj;
12. *răspuns* – punctul de vedere prin care pârâtul, intervenientul ori chematul în garanție răspunde la cererea de arbitrare;
13. *Reguli* – prezentele Reguli de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj;
14. *Secretariatul Curții* – Secretariatul Curții de Arbitraj;
15. *sentință arbitrală* – hotărârea arbitrală finală prin care se rezolvă în întregime fondul cauzei sau se dezinvestește tribunalul arbitral;
16. *tribunal arbitral* – arbitrul unic sau, după caz, arbitrii și supraarbitrul.

##### **Art.3. Principiile procedurii arbitrale**

(1) Pe întreg parcursul procedurii, Curtea de Arbitraj, Președintele Curții, Colegiul Curții, Secretariatul Curții, tribunalul arbitral și părțile vor acționa cu bunăcredință, într-o manieră eficientă și cu celeritate, cu respectarea egalității de tratament, a dreptului la apărare și a principiului contradictorialității.

(2) Pe parcursul desfășurării procedurii arbitrale, oricare parte are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim și previzibil, de către un tribunal arbitral independent și imparțial.

(3) Părțile au dreptul să ia cunoștință de conținutul tuturor actelor dosarului, cu respectarea principiului confidențialității procedurii arbitrale.

(4) În caz de contrarietate între convenția arbitrală și prezentele Reguli, la care aceasta trimite, va prevala convenția arbitrală, cu excepția cazului în care prezentele Reguli dispun, în mod expres, altfel.

#### **Art.4. Confidențialitatea procedurii arbitrale**

(1) Cu excepția cazului în care părțile convin în alt mod, Curtea de Arbitraj, Președintele Curții, Colegiul Curții, Secretariatul Curții, tribunalul arbitral, asistenții arbitrali și orice persoană implicată în organizarea arbitrajului vor păstra confidențialitatea în ceea ce privește întreaga procedura arbitrală.

(2) Hotărârile arbitrale pot fi publicate integral numai cu acordul părților. Ele pot fi însă publicate parțial ori în rezumat sau comentate sub aspectul problemelor de drept ivite, în reviste, lucrări ori culegeri de practică arbitrală, fără a se menționa numele sau denumirea părților ori alte date care ar putea prejudicia interesele lor.

(3) Președintele Curții poate autoriza, de la caz la caz, cercetarea dosarelor pentru documentare în scopuri științifice, după comunicarea sentinței arbitrale, cu respectarea obligației de confidențialitate.

#### **Art.5. Notificări și comunicări**

(1) Orice notificare sau altă comunicare din partea Secretariatului Curții, a Președintelui Curții, a Colegiului Curții, a tribunalului arbitral sau între părți se trimite la ultima adresă cunoscută a destinatarului sau, după caz, comunicată de acesta.

(2) Trimiterea se va efectua prin scrisoare recomandată cu conținut declarat și confirmare de primire, prin servicii de curierat rapid, poștă electronică, telefax sau orice alt mijloc de comunicare ce permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis. În cazul comunicărilor telefonice, asistentul arbitral va întocmi o notă telefonică în care va face mențiune despre ora și data convorbirii, identitatea persoanei cu care s-a purtat discuția și va prezenta pe scurt conținutul acesteia.

(3) Orice notificare sau altă comunicare transmisă în conformitate cu prevederile alin. (2) este considerată cunoscută de către destinatarul acesteia la data la care aceasta ar fi fost primită în mod obișnuit având în vedere mijlocul de comunicare utilizat.

(4) Comunicarea este considerată îndeplinită și în cazul în care destinatarul a refuzat primirea sau nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a o ridica, deși există dovada avizării sale.

(5) Orice înscris poate fi înmănat și personal părții sau reprezentantului ei, sub semnătură, certificată de asistentul arbitral sau de un agent al Secretariatului Curții, cu precizarea datei înmânării.

(6) Dovezile de comunicare și notele telefonice se depun la dosarul cauzei.

#### **Art.6. Termene**

(1) Tribunalul arbitral sau, până la constituirea acestuia, Președintele Curții poate prelungi, pentru motive temeinice, în baza unei cereri formulate de oricare dintre părți sau din oficiu, orice termen stabilit pentru îndeplinirea de către o parte a obligațiilor sale.

(2) Partea care a fost prezentă sau reprezentată la un termen nu va fi citată în tot cursul arbitrajului, fiind presupusă că are cunoștință de termenele următoare, în afară de cazul în care se dispune altfel în prezentele Reguli sau citarea este dispusă de tribunalul arbitral.

(3) Termenul luat în cunoștință sau pentru care au fost trimise citațiile nu poate fi preschimbat de tribunalul arbitral decât pentru motive temeinice. Părțile își pot exprima acordul în scris pentru preschimbarea termenului și fără a mai fi citate.

Dacă este cazul, părțile vor fi citate de îndată pentru noul termen.

#### **Art.7. Aplicarea în spațiu a Regulilor**

(1) Prezentele Reguli sunt aplicabile ori de câte ori prin convenția arbitrală părțile fac referire, în orice mod, la instituția de arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură

Timiș, ori la Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Comercial de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș.

(2) În cazul în care părțile au optat pentru aplicarea altor reguli de procedură arbitrală decât cele ale Curții de Arbitraj, aplicarea acestora este posibilă numai dacă respectivele norme nu interzic explicit acest lucru. În situația în care regulile indicate de părți interzic explicit aplicarea lor de către o altă instituție de arbitraj, se vor aplica prezentele Reguli.

(3) Tribunalul arbitral este singurul în măsură să aprecieze dacă și în ce măsură sunt compatibile și aplicabile alte reguli de procedură arbitrală decât cele ale Curții de Arbitraj, ținând seama de condițiile litigiului arbitral și de conținutul regulilor de procedură arbitrală indicate de părți. Competența Curții de Arbitraj și constituirea tribunalului arbitral rămân supuse prezentelor Reguli.

#### **Art.8. Aplicarea în timp a Regulilor**

Dacă părțile nu au convenit altfel, organizarea și desfășurarea arbitrajului se fac în conformitate cu regulile de procedură arbitrală în vigoare la data începerii arbitrajului.

#### **Art.9. Interpretarea Regulilor**

(1) Interpretarea autentică a prezentelor Reguli se face numai de către Curtea de Arbitraj.

(2) Interpretarea prezentelor Reguli de către tribunalul arbitral se face numai în scopul aplicării lor în cauza dedusă judecătii.

### **Capitolul II**

#### **Începerea procedurii arbitrale**

#### **Art.10. Cererea de arbitrare**

(1) Cererea de arbitrare prin care este sesizată Curtea de Arbitraj trebuie să cuprindă următoarele elemente:

a) numele și prenumele, domiciliul sau, după caz, reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. De asemenea, se vor menționa codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar ale reclamantului și ale pârâtului, dacă sunt cunoscute de reclamant, adresa electronică, numărul de telefon, numărul de fax ori alte asemenea date, precum și, dacă este cazul, domiciliul sau sediul ales pentru comunicarea actelor de procedură;

b) numele și calitatea celui care reprezintă partea în litigiul arbitral, iar, în cazul reprezentării prin avocat, numele, numerele de telefon și de fax ale acestuia, adresa de poștă electronică și sediul profesional. Dovada calității de reprezentant se va alătura cererii;

c) o prezentare sumară a cauzei cu indicarea obiectului și valorii cererii, arătând motivele de fapt și de drept, cu trimitere la mijloacele de probă pe care reclamantul înțelege să le invoce;

d) menționarea convenției arbitrale, anexându-se în copie contractul în care este inserată sau înscrisul din care rezultă aceasta;

e) propunerea reclamantului privind numărul de arbitri și locul arbitrajului;

f) opțiunea reclamantului privind aplicarea sau, după caz, neaplicarea procedurii simplificate prevăzute de Anexa V;

g) numele arbitrului desemnat, iar în cazul în care acesta nu figurează pe lista de arbitri a Curții, și adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de poștă electronică a arbitrului desemnat;

h) semnătura reclamantului sau, dacă cererea este introdusă prin reprezentant, semnătura acestuia.

(2) Cererea de arbitrare și anexele se depun în limba arbitrajului, în format electronic și pe suport hârtie, în atâtea exemplare câți pârâți sunt, plus unul pentru dosarul cauzei. Dacă părțile nu au convenit limba arbitrajului, sunt aplicabile prevederile art. 29.

(3) Cererea de arbitrare va cuprinde de asemenea orice cerere de introducere în cauză a unor terțe părți sau de conexare în conformitate cu art. 16 și 17. În cazul în care este formulată o astfel de cerere, cererea de arbitrare va cuprinde în mod obligatoriu informațiile

prevăzute în alin. (1) lit. d) de mai sus privind convenția arbitrală încheiată cu aceste persoane.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, cererii reconvenționale formulate de pârât sau de unul dintre pârâți.

#### **Art.11. Înregistrarea cererii**

(1) Cererea de arbitrare, însoțită de dovada achitării taxei de înregistrare, în cuantumul stabilit prin Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale în vigoare la data la care este depusă cererea de arbitrare, este înregistrată la Secretariatul Curții.

(2) În cazul în care taxa de înregistrare nu este achitată la data depunerii cererii de arbitrare, Secretariatul Curții va acorda reclamantului un termen de 5 zile, calculat de la data comunicării, pentru achitarea taxei.

(3) În cazul în care taxa de înregistrare nu este achitată în termen, cererea de arbitrare se restituie în baza dispoziției Președintelui Curții.

#### **Art.12. Taxa arbitrală**

(1) În termen de 5 zile de la data comunicării înștiințării din partea Secretariatului Curții, reclamantul va achita taxa arbitrală, calculată în conformitate cu Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale în vigoare la data la care este depusă cererea de arbitrare.

(2) La cererea reclamantului și în funcție de circumstanțele cauzei, termenul prevăzut la alin.

(1) poate fi prelungit prin rezoluție motivată de către Președintele Curții.

(3) Dacă dovada plății taxei arbitrale nu se face în termenele și condițiile comunicate de Secretariatul Curții, cererea de arbitrare se restituie reclamantului.

#### **Art.13. Data începerii procedurii**

(1) Arbitrajul va fi considerat început la data la care cererea de arbitrare este primită la Secretariatul Curții, sub rezerva achitării taxei de înregistrare și a taxei arbitrale, în condițiile comunicate de Secretariatul Curții.

(2) În cazul în care cererea de arbitrare este expediată prin poștă sau un serviciu de curierat rapid ori alt serviciu de comunicare, data începerii procedurii arbitrajului este data prevăzută de oficiul poștal sau de serviciul de expediere ori, după caz, data arătată pe copia imprimată a confirmării expedierii, certificată de cel care a făcut transmiterea. Plicul cu dovada predării se atașează la dosarul cauzei.

#### **Art.14. Răspunsul**

(1) Dacă s-a achitat taxa arbitrală în condițiile comunicate de Secretariatul Curții, acesta va transmite pârâtului o copie a cererii de arbitrare și orice înscrisuri atașate la aceasta. Pârâtul va putea depune un răspuns în termen de 30 de zile de la data comunicării cererii. Răspunsul va cuprinde următoarele:

a) un punct de vedere succint la cererea reclamantului, arătând motivele de fapt și de drept pe care se sprijină apărarea pârâtului, cu trimitere la mijloacele de probă pe care înțelege să le invoce;

b) orice obiecții cu privire la existența, validitatea și aplicarea convenției arbitrale;

c) răspunsul pârâtului la propunerea reclamantului în legătură cu numărul de arbitri și locul arbitrajului;

d) opțiunea pârâtului privind aplicarea sau, după caz, neaplicarea procedurii simplificate prevăzute de Anexa V;

e) numele arbitrului desemnat și, dacă este cazul, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de poștă electronică a arbitrului desemnat sau, în cazul în care este aplicabil, răspunsul la propunerea reclamantului privind soluționarea litigiului arbitral de un arbitru unic, precum și la persoana acestuia;

f) numele și calitatea celui care reprezintă partea în litigiul arbitral, iar, în cazul reprezentării prin avocat, numele, numerele de telefon și de fax ale acestuia, și sediul profesional. Dovada calității de reprezentant se va alătura răspunsului;

g) semnătura părții sau, dacă răspunsul este formulat prin reprezentant, semnătura acestuia.

(2) Răspunsul și anexele sale se transmit, în limba arbitrajului, pe suport hârtie, în atâtea exemplare câți reclamânți sunt, plus unul pentru dosarul cauzei, precum și în format electronic.

(3) Lipsa unui răspuns din partea pârâtului nu înseamnă recunoașterea pretențiilor reclamantului și nu va împiedica arbitrajul să continue.

(4) Orice cereri reconvenționale ale pârâtului, cuprinzând elementele arătate la art. 10 alin. (1) lit. c) și d) vor fi depuse odată cu răspunsul.

(5) Răspunsul va include, de asemenea, orice cerere de introducere în cauză a altor persoane sau de conexare formulată în conformitate cu art. 16 și 17. În cazul în care pârâtul formulează o astfel de cerere, răspunsul la cerere va include informațiile prevăzute în art. 10 alin. (1) lit. d) de mai sus, cu aplicarea corespunzătoare a art. 10 alin. (2).

(6) Secretariatul Curții va transmite o copie a răspunsului către reclamant pentru a lua cunoștință sau a formula răspuns la cererea reconvențională, dacă este cazul, în termen de 20 de zile de la comunicare.

(7) Dispozițiile prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, răspunsului formulat de pârâtul reconvențional sau de cel care a fost introdus în cauză la cererea pârâtului.

#### **Art.15. Solicitarea de informații suplimentare**

(1) În cazul în care cererea de arbitraj sau cererea reconvențională nu cuprind toate mențiunile și cerințele prevăzute la art. 10, Președintele Curții va înștiința de îndată partea care le-a formulat, prin intermediul Secretariatului Curții, să le completeze în mod corespunzător, într-un termen care nu va depăși 10 zile de la data comunicării înștiințării.

(2) În cazul în care oricare dintre părți nu se conformează solicitării de a furniza detaliile suplimentare, în absența cărora nu se poate da curs procedurii arbitrale, Președintele Curții poate dispune restituirea cererii de arbitraj sau, după caz, a cererii reconvenționale.

(3) În cazul în care părțile nu îndeplinesc în orice alt fel solicitarea de a furniza detalii suplimentare, aceasta nu va împiedica continuarea procedurii arbitrale.

(4) În cazul în care o parte nu desemnează arbitrul, sunt aplicabile dispozițiile art. 19.

#### **Art.16. Participarea terților**

(1) Cererea de arbitraj formulată împotriva altor persoane care pot pretinde același drept ca și reclamantul sau cererea prin care un intervenient pretinde pentru sine același drept dedus judecății este admisibilă numai cu aprobarea tribunalului arbitral, iar în cazul în care acesta nu a fost constituit, cu aprobarea Colegiului Curții.

(2) În toate cazurile, tribunalul arbitral sau, în lipsă, Colegiul Curții, va ține seama, între altele, și de întrunirea următoarelor condiții:

a) toate părțile, inclusiv partea intervenientă ori chemată în arbitraj au convenit, chiar și în fața tribunalului arbitral, ca litigiile dintre ele să fie supuse unei proceduri de arbitraj desfășurate în conformitate cu prezentele Reguli și au convenit totodată modalitatea de compunere a tribunalului arbitral;

b) intervenția voluntară principală sau cererea de arbitraj împotriva altor persoane este formulată cel mai târziu la primul termen de arbitraj.

c) cel care a formulat cererea de intervenție sau de arbitraj împotriva altor persoane a achitat taxa arbitrală în cuantumul stabilit prin Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale, precum și eventualele costuri suplimentare.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică, în mod corespunzător, și în cazul chemării în garanție a altor persoane împotriva cărora reclamantul sau pârâtul ar putea să se îndrepte cu o cerere separată de chemare în garanție sau în despăgubire ori de altă natură, dacă ar cădea în pretenții.

(4) Intervenția voluntară accesorie este admisibilă întotdeauna și până la încheierea dezbaterilor, dacă intervenientul accesoriu face dovada existenței unei convenții arbitrale încheiate cu toate părțile din cauză sau, în lipsă, dacă toate părțile sunt de acord. Intervenientul accesoriu nu are drept de a desemna un arbitru.

(5) Intervenția voluntară principală și chemarea în arbitraj sau în garanție a altor persoane, formulată după primul termen de arbitraj, se judecă pe cale separată de către un alt tribunal

arbitral, cu excepția cazului în care toate părțile și terții intervenienți sau cei chemați în arbitraj ori în garanție sunt de acord, iar tribunalul arbitral apreciază că judecarea împreună a acestor cereri este mai potrivită.

(6) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile și în cazul în care părțile sau terții formulează pretenții în baza mai multor convenții arbitrale distincte.

(7) Dispozițiile art. 15 alin. (1) și (3) se aplică în mod corespunzător.

#### **Art.17. Conexarea procedurilor**

(1) Oricare dintre părți poate solicita, în cadrul cererii de arbitraj sau a răspunsului, conexarea noului dosar arbitral cu alt dosar deja existent. În acest caz, primul tribunal arbitral învestit va putea admite cererea de conexare, în cazul în care:

1. fie toate părțile sunt de acord cu conexarea;
2. fie toate pretențiile sunt formulate în temeiul aceleiași convenții arbitrale;
3. fie sunt formulate pretenții care decurg din aceeași operațiune sau serie de operațiuni, în baza unor convenții arbitrale distincte, iar în opinia tribunalului arbitral aceste convenții sunt compatibile.

(2) Atunci când decide cu privire la conexarea noului dosar, tribunalul arbitral se va consulta cu părțile și poate lua în considerare, între altele, stadiul dosarului arbitral la care se cere conexarea, dacă procedurile de arbitraj ridică probleme de drept sau de fapt comune, eficiența și celeritatea procedurii.

(3) În cazul în care se decide conexarea dosarelor, misiunea oricărui arbitru deja desemnat în cadrul noii proceduri de arbitraj încetează deplin drept.

(4) Dacă se respinge cererea de conexare, tribunalul arbitral din cadrul noului dosar va fi desemnat în conformitate cu art. 19.

(5) După expirarea termenelor arătate la alin. (1), cererea de conexare se poate formula numai cu acordul părților. În acest caz, dosarul va fi trimis primului tribunal învestit, cu excepția situației în care toate părțile prin acordul acestora solicită constituirea unui nou tribunal arbitral.

### **Capitolul III**

#### **Constituirea Tribunalului arbitral**

#### **Art.18. Numărul de arbitri**

(1) Părțile pot conveni cu privire la numărul de arbitri, care trebuie să fie întotdeauna impar, fie un arbitru unic, fie un tribunal arbitral format din trei arbitri.

(2) În cazul în care părțile nu au convenit cu privire la numărul de arbitri, tribunalul arbitral este constituit din trei arbitri.

(3) Prin derogare de la dispozițiile alin. (2) și în absența unei convenții contrare a părților, în cauzele prevăzute în Anexa II și Anexa V, tribunalul arbitral este constituit dintr-un singur arbitru.

#### **Art.19. Desemnarea și numirea arbitrilor**

(1) În cazul în care părțile nu au convenit cu privire la procedura pentru desemnarea arbitrilor sau în cazul în care tribunalul arbitral nu a fost desemnat în termenul stabilit de părți sau dacă părțile nu au convenit cu privire la un anumit termen, în perioada de timp stabilită de Președintele Curții, desemnarea sau, după caz, numirea arbitrilor se face în conformitate cu dispozițiile următoare.

(2) Atunci când tribunalul arbitral urmează să fie constituit dintr-un arbitru unic, părților le este acordat un termen de 30 zile pentru a desemna împreună arbitrul.

În cazul în care părțile nu desemnează arbitrul în acest termen, acesta va fi numit de Președintele Curții, în termen de 5 zile.

(3) În cazul în care tribunalul arbitral urmează să fie constituit dintr-un număr de trei arbitri, reclamantul și pârâțul vor desemna, fiecare, câte un arbitru, conform art. 10 alin. (1) lit. g) și 14 alin. (1) lit. e), iar al treilea – supraarbitrul – va fi ales de cei doi arbitri. Dacă oricare dintre părți nu desemnează arbitrul în termenul arătat la art. 15 alin. (1), acesta va fi numit de

Președintele Curții în termen de cel mult 5 zile. În cazul în care arbitrii desemnați nu convin, într-un termen de 5 zile asupra persoanei supraarbitrului, acesta va fi numit de Președintele Curții în același termen.

(4) Dacă sunt mai mulți reclamânți sau, după caz, mai mulți pârâți iar tribunalul arbitral urmează să fie format dintr-un număr de trei arbitri, reclamânții sau, după caz, pârâții desemnează împreună câte un arbitru. În cazul în care oricare dintre aceștia nu desemnează arbitrul în termenul prevăzut la alin. (2), Colegiul Curții va numi toți arbitrii.

(5) La numirea oricărui arbitru, potrivit prevederilor prezentului articol, Președintele Curții sau, după caz, Colegiul Curții, va lua în considerare natura și circumstanțele disputei, dreptul aplicabil fondului, locul și limba arbitrajului, precum și naționalitatea părților.

(6) Introducerea unei cereri accesorii sau incidentale nu atrage modificarea componenței tribunalului arbitral deja constituit.

(7) Desemnarea arbitrilor se va face cu respectarea dispozițiilor art. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș și art. 7 din Regulamentul Colegiului Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș.

#### **Art.20. Data constituirii tribunalului arbitral**

(1) Tribunalul arbitral este constituit la data acceptării de către supraarbitru sau, după caz, de către arbitrul unic, a alegerii sau desemnării sale.

(2) Din momentul constituirii, tribunalul arbitral este investit cu judecarea cererii de arbitraj și a celorlalte cereri privind procedura arbitrală, cu excepția cererilor care, potrivit legii sau prezentelor Reguli, sunt date în competența exclusivă a altor organe cu atribuții jurisdicționale.

#### **Art.21. Imparțialitatea și independența arbitrilor**

(1) Fiecare arbitru trebuie să fie imparțial și independent.

(2) În termen de 5 zile de la data la care i-a fost comunicată propunerea de numire, arbitrul va completa și semna declarația de acceptare, de independență, de imparțialitate și de disponibilitate, în care va arăta orice circumstanțe care pot da naștere unor îndoeli rezonabile cu privire la imparțialitatea sau independența sa.

Declarația va fi dată pe baza formularului prevăzut în Anexa III la prezentele Reguli și va fi depusă sau, după caz, transmisă, inclusiv în format electronic, Secretariatului Curții.

(3) Necompletarea și nesemnarea declarației de acceptare, de independență, de imparțialitate și de disponibilitate în termenul prevăzut la alin. (2) este considerată refuz al îndeplinirii misiunii de arbitru.

(4) Secretariatul Curții va transmite părților și celorlalți arbitri o copie a declarației și va păstra originalul la dosarul cauzei.

(5) Dacă pe parcursul procedurii arbitrale intervin orice circumstanțe care pot da naștere unor îndoeli rezonabile cu privire la imparțialitatea sau independența arbitrului, acesta va aduce imediat, în scris, la cunoștința părților și celorlalți arbitri împrejurările respective.

#### **Art.22. Cauze de incompatibilitate**

(1) Arbitrii sunt incompatibili în următoarele cazuri:

1. se află în una dintre situațiile de incompatibilitate pe care Codul de procedură civilă le prevede pentru judecători;

2. nu îndeplinesc condițiile de calificare sau alte condiții privitoare la arbitri, prevăzute în convenția arbitrală;

3. sunt asociați, colaboratori sau membri ai organelor de conducere ale unei entități fără personalitate juridică sau ale unei persoane juridice care are un interes în cauză ori care este controlată de una dintre părți sau aflată sub un control comun cu această parte;

4. arbitrul are raporturi de muncă ori de serviciu cu una dintre părți, cu o persoană juridică controlată de una dintre părți sau aflată sub un control comun cu această parte;

5. arbitrul a prestat consultanță uneia dintre părți, a asistat sau a reprezentat una dintre părți ori a depus mărturie în fazele prealabile ale litigiului arbitral.

(2) Arbitrul care este și avocat, înscris în tabloul avocaților compatibili, nu poate intra în compunerea unui tribunal arbitral învestit cu arbitrarea unui litigiu arbitral cu privire la care a desfășurat sau urmează a desfășura activități avocațiale.

(3) Persoana care este înscrisă pe lista de arbitri a Curții de Arbitraj nu poate presta activități de reprezentare avocațială în litigii arbitrale care se judecă pe baza prezentelor Reguli.

### **Art.23. Recuzarea arbitrilor**

(1) Părțile vor putea recuza orice arbitru în cazul în care există circumstanțe care dau naștere unor îndoieli întemeiate cu privire la imparțialitatea sau independența acestuia sau în cazul în care arbitrul respectiv nu deține calificările cu privire la care s-a convenit între părți. Sunt considerate astfel de împrejurări situațiile reglementate în art. 22 alin. (1).

(2) O parte va putea recuza arbitrul pe care l-a desemnat numai pentru motive de care partea ia cunoștință sau care au intervenit după desemnare.

(3) Cererea de recuzare se formulează și se motivează în scris și se depune la Secretariatul Curții, sub sancțiunea decăderii, în termen de 10 zile de la data constituirii tribunalului arbitral. Când motivele de incompatibilitate s-au ivit ori au fost cunoscute de parte doar după constituirea tribunalului arbitral, recuzarea arbitrului va fi cerută în termen de 10 zile de la care partea respectivă a luat cunoștință de circumstanțele care stau la baza cererii.

(4) Secretariatul Curții comunică părților și arbitrilor cererea de recuzare, iar aceștia vor avea posibilitatea de a-și expune punctul de vedere față de cerere în termen de 10 zile de la data comunicării.

(5) În cazul în care toate părțile sunt de acord cu recuzarea, misiunea de arbitru va înceta.

(6) Recuzarea oricărui membru al unui tribunal arbitral constituit din mai mulți arbitri se judecă, fără prezența părților, de un tribunal arbitral format din trei arbitri desemnați de Președintele Curții.

(7) În cazul în care cererea de recuzare privește pe arbitrul unic, ea se soluționează, fără prezența părților, de un tribunal arbitral format din președintele Curții sau dintr-un arbitru desemnat de el.

(8) Persoana cu privire la care s-a formulat o cerere de recuzare poate declara că se abține. În acest caz, se vor aplica dispozițiile art. 24.

### **Art.24. Încetarea misiunii de arbitru**

(1) Misiunea de arbitru încetează prin: abținere, recuzare, imposibilitate fizică sau morală, revocare sau deces.

(2) Colegiul Curții va lua act de încetarea misiunii unui arbitru în oricare dintre următoarele cazuri:

1. arbitrul declară că se abține, în condițiile prevăzute de art. 23 alin. (8); orice cerere de abținere va fi motivată și poate privi numai întreaga cauză, iar nu numai anumite momente procesuale sau etape ale acesteia;

2. este admisă o cerere de recuzare împotriva arbitrului respectiv în conformitate cu art. 23;

3. arbitrul se află în imposibilitate fizică sau morală de a-și îndeplini misiunea pe o perioadă mai lungă de timp datorită unor motive survenite sau de care a luat cunoștință după acceptarea misiunii de arbitru;

4. dacă intervine decesul unui arbitru pe parcursul procedurii arbitrale.

(3) Colegiul Curții, la cererea oricăreia dintre părți sau la propunerea unuia dintre membrii tribunalului arbitral, ia act de încetarea misiunii de arbitru în cazurile prevăzute de alin. (2) sau dispune revocarea, atunci când acesta nu își îndeplinește obligațiile de arbitru.

(4) Înainte ca arbitrul să fie revocat, părților și arbitrilor li se va acorda posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în scris.

### **Art.25. Înlocuirea arbitrilor**

(1) În cazul în care misiunea unui arbitru încetează, acesta va fi înlocuit, dispozițiile art. 19 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) Dacă este înlocuit întregul tribunal arbitral, noul tribunal arbitral va decide dacă și în ce măsură este necesară refacerea anumitor acte de procedură sau a întregii proceduri.

## **Capitolul IV**

### **Procedura în fața tribunalului arbitral**

#### **Art.26. Administrarea procedurii. Regulile de procedură aplicabile**

(1) Imediat după constituirea tribunalului arbitral, Secretariatul Curții va pune dosarul cauzei la dispoziția acestuia.

(2) În lipsa unui acord al părților sau dacă prezentele Reguli nu dispun altfel, tribunalul arbitral va putea organiza desfășurarea arbitrajului în orice modalitate pe care o consideră potrivită. În toate chestiunile care nu sunt expres prevăzute de prezentele Reguli, tribunalul arbitral va acționa în spiritul acestora. Acolo unde nu există norme stabilite de părți, de prezentele Reguli sau, în lipsă, de tribunalul arbitral ori acestea sunt neîndestulătoare, se vor aplica dispozițiile corespunzătoare din Codul de procedură civilă.

(3) Procedura arbitrală va cuprinde o fază scrisă și o fază orală.

(4) Tribunalul arbitral va urmări ca administrarea procedurii să se realizeze într-o manieră imparțială, eficientă și cu celeritate, oferind fiecăreia dintre părți o posibilitate rezonabilă de a-și susține argumentele și de a-și formula apărările.

(5) De asemenea, tribunalul arbitral poate, după consultarea părților, să aplice una sau mai multe dintre metodele de eficientizare a procedurii arbitrale prevăzute de Anexa IV la prezentele Reguli.

(6) În orice stare a litigiului, tribunalul arbitral va încerca soluționarea acestuia pe baza înțelegerii părților.

(7) Neprezentarea părții legal citate nu împiedică dezbaterea litigiului arbitral, chiar dacă niciuna dintre părți nu a solicitat judecarea în lipsă.

#### **Art.27. Încheieri**

(1) Dezbatările arbitrale și orice dispoziție luată de tribunalul arbitral, în cadrul ședințelor de arbitraj sau în afara lor, vor fi consemnate printr-o încheiere.

(2) Încheierea va cuprinde, pe lângă mențiunile prevăzute la art. 46 alin. (1) lit. a), b), f) și g), următoarele elemente:

a) modalitatea de îndeplinire a procedurii de citare sau de consultare a părților;

b) o scurtă descriere a cererilor și susținerilor părților;

c) motivele pe care se sprijină măsurile dispuse.

3) Încheierile pot fi date între termenele procedurale, după consultarea prealabilă a părților, inclusiv prin mijloace electronice de comunicare, în măsura în care aceasta este posibilă.

#### **Art.28. Locul arbitrajului**

(1) Dacă părțile nu au convenit altfel, locul arbitrajului va fi la sediul Curții.

(2) Tribunalul arbitral, după consultarea părților, va putea desfășura procedura arbitrală, în tot sau în parte, în orice loc pe care îl consideră potrivit, costurile suplimentare ocazionate urmând a fi suportate de părți.

(3) În toate cazurile, hotărârea arbitrală se consideră că a fost pronunțată la sediul Curții.

#### **Art.29. Limba arbitrajului**

(1) Dacă părțile nu au convenit altfel, limba arbitrajului este limba română.

(2) La cererea oricărei părți, tribunalul arbitral, având în vedere circumstanțele relevante și poziția părților, poate stabili ca procedura arbitrală să se desfășoare în altă limbă decât limba arbitrajului determinată potrivit prevederilor alin. (1).

(3) Secretariatul Curții sau tribunalul arbitral poate solicita ca orice înscrisuri redactate în alte limbi decât limba arbitrajului stabilită potrivit alin. (1) sau (2) să fie însoțite de o traducere în limba arbitrajului.

(4) Dacă o parte nu cunoaște limba arbitrajului, la cererea și pe cheltuiala ei, tribunalul arbitral îi asigură serviciile unui interpret.

(5) Părțile pot să participe la dezbateri însoțite de interpret.

### **Art.30. Dreptul aplicabil fondului**

(1) Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul normelor de drept scrise sau nescrise aplicabile, având în vedere toate circumstanțele cauzei și ținând seama, între altele, de principiile generale de drept, de cerințele echității și de bunăcredință.

(2) Dacă litigiul arbitral este internațional, tribunalul arbitral îl soluționează în temeiul legii sau altor norme de drept alese de părți, iar dacă acestea nu au desemnat dreptul aplicabil, în temeiul legii sau al altor norme de drept pe care le consideră adecvate. Orice alegere de către părți a legii unui anumit stat se consideră că se referă la dreptul substanțial al statului respectiv și nu la regulile acestuia privind conflictul de legi.

(3) Tribunalul arbitral va putea statua în echitate (*ex æquo et bono*) sau ca *amiable compositeur* numai cu autorizarea expresă a părților.

### **Art.31. Conferința privind administrarea cauzei**

(1) După ce dosarul este transmis tribunalului arbitral, acesta va dispune citarea părților pentru conferința privind administrarea cauzei, în scopul de a organiza, programa și stabili regulile procedurale aplicabile, inclusiv în materia probatoriului, precum și etapele de depunere a înscrisurilor procesuale, cu aplicarea dispozițiilor art. 26 alin. (5).

(2) Data acestei conferințe reprezintă primul termen de arbitrare.

(3) Conferința privind administrarea cauzei poate fi desfășurată fie în prezența părților, fie prin utilizarea unor mijloace audio sau video de comunicare la distanță.

(4) Faza scrisă a procedurii arbitrale reglementată de prezentele Regulii cuprinde, în principiu, două etape de depunere a înscrisurilor procesuale și a altor cereri formulate sau comunicate de către părți:

a) etapa depunerii cererii de arbitrare și a răspunsului la cererea de arbitrare;

b) etapa depunerii memoriilor dezvoltătoare ale cererii de arbitrare și respectiv ale răspunsului la cererea de arbitrare.

(5) Cu acordul părților, tribunalul arbitral va putea să elimine etapa depunerii memoriilor dezvoltătoare, ori de câte ori părțile au depus cereri și răspunsuri care cuprind elementele acestora dezvoltate suficient raportat la specificul speței.

(6) Părțile au obligația ca până la această conferință sau în cadrul ei să informeze tribunalul arbitral, dacă:

a) au obiecții în legătură cu organizarea arbitrajului sau doresc să renunțe la etapa depunerii memoriilor;

b) solicită să se judece în echitate;

c) invocă orice excepții și apărări care fac inutilă, în tot sau în parte, administrarea de probe ori, după caz, cercetarea în fond a cauzei;

d) au cereri de chemare în garanție sau de introducere în cauză a altor persoane, în condițiile art. 16;

e) optează pentru numirea unui expert independent sau doresc să depună expertize realizate de experți desemnați de fiecare parte.

(7) Tribunalul arbitral își verifică propria competență de a soluționa litigiul arbitral.

(8) La finalul conferinței privind administrarea cauzei sau imediat după aceasta, tribunalul arbitral va putea stabili, prin încheiere, un calendar procedural provizoriu pentru desfășurarea procedurii de arbitraj, cuprinzând, între altele, termenul pentru depunerea memoriilor, dacă este cazul, și indicarea estimativă a datei dezbaterilor și pronunțării hotărârii arbitrale.

(9) Tribunalul arbitral va putea organiza și alte conferințe privind administrarea cauzei, la cererea părților sau din oficiu, după cum va considera necesar pentru buna desfășurare a arbitrajului. Fiecare conferință va fi considerată un termen de arbitrare.

### **Art.32. Depunerea memoriilor părților**

(1) În termenul stabilit de tribunalul arbitral, reclamantul va depune, în măsura în care este necesar, un memoriu care va include, cu excepția cazului în care aceste elemente au fost menționate dezvoltate anterior:

a) valoarea exactă a pretențiilor și descrierea exactă a măsurilor reparatorii solicitate;  
b) dezvoltarea temeiurilor de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază cererea de arbitrare; și

c) orice dovezi pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, conform art. 34;

(2) Tot în termenul stabilit de tribunalul arbitral, pârâtul va depune un memoriu care va include, cu excepția cazului în care acestea au fost dezvoltate anterior:

a) dezvoltarea obiecțiunilor în legătură cu existența, validitatea sau eficacitatea convenției arbitrale, cu excepția situației în care aceste chestiuni au fost soluționate anterior;

b) o declarație în care se arată dacă pârâtul recunoaște ori respinge, în tot sau în parte, pretențiile reclamantului;

c) dezvoltarea temeiurilor de fapt și de drept pe care se întemeiază apărările sale și

d) orice dovezi pe care își întemeiază apărările.

(3) Tribunalul arbitral poate dispune ca părțile să depună alte memorii suplimentare.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, memoriilor prezentate de intervenient, chematul în garanție sau pârâtul reconvențional.

### **Art.33. Modificări**

După primul termen de arbitrare, niciuna dintre părți nu va putea modifica sau formula noi pretenții, excepții sau cereri, decât cu aprobarea prealabilă a tribunalului arbitral, care va putea fi dată după luarea în considerare a naturii noilor pretenții, excepții sau cereri, stadiul procedurii arbitrale, prejudiciile aduse celeilalte părți prin întârzierea procedurilor, precum și alte circumstanțe relevante.

### **Art.34. Probe**

(1) Tribunalul arbitral decide asupra admisibilității, pertinentei, concludenței și utilității probelor.

(2) Părțile vor indica probele a căror administrare o solicită arătând, după caz, relevanța lor precum și actele și faptele ce tind a fi probate.

(3) Înscrierile se depun în copie certificată de parte, dar tribunalul arbitral poate solicita oricând originalul.

(4) Tribunalul arbitral va putea impune părților să identifice înscrisurile doveditoare pe care acestea intenționează să își întemeieze pretențiile și să specifice circumstanțele pe care intenționează să le dovedească prin dovezile respective.

(5) La cererea oricăreia dintre părți sau, în mod excepțional, din oficiu, tribunalul arbitral poate impune părților să depună orice înscrisuri sau alte dovezi care pot fi relevante pentru cauză și importante pentru modalitatea de soluționare a acesteia.

(6) În cazul probei cu martori, părțile vor arăta numele și domiciliul martorilor. Când solicită administrarea expertizei, părțile vor indica obiectivele expertizei și numele expertului consilier propus, iar când solicită administrarea probei cu interogatoriul, vor prezenta și întrebările adresate celeilalte părți, în cazul persoanelor juridice.

(7) Tribunalul arbitral, cu acordul părților, poate aplica Regulile privind administrarea probelor în arbitrajul internațional (*Rules on the Taking of Evidence in International Arbitration*) adoptate de International Bar Association.

### **Art.35. Audieri**

(1) Audierile vor fi organizate în cazul în care una dintre părți le solicită sau în cazul în care tribunalul arbitral consideră că acest lucru este potrivit.

(2) Tribunalul arbitral, în urma consultării părților, va stabili data, ora și, după caz, locul audierilor și va transmite părților o notificare sau altă comunicare cu privire la acestea, într-un interval rezonabil de timp.

(3) Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, la audieri vor participa numai părțile sau reprezentanții acestora.

### **Art.36. Martori și experți**

(1) Depozițiile martorilor pot fi depuse sub formă de declarații autentice sau sub legalizare de semnătură ori de atestare a identității de către avocat.

(2) Martorii sau experții propuși de părți se vor prezenta pentru a fi audiați de tribunalul arbitral sau de părți, cu excepția situației în care tribunalul arbitral, după consultarea părților, decide altfel.

### **Art.37. Experți desemnați de tribunalul arbitral**

(1) După consultarea părților, tribunalul arbitral va putea desemna unul sau mai mulți experți care vor depune la dosarul cauzei rapoarte de expertiză, însoțite de dovada comunicării acestora către părți.

(2) Tribunalul arbitral va stabili, după consultarea părților și, după caz, a expertului desemnat, onorariul convenit, cheltuielile și modalitățile de plată, ținând întotdeauna seama de complexitatea expertizei. În cazul în care expertul desemnat de tribunalul arbitral nu își îndeplinește, își îndeplinește necorespunzător sau cu întârziere nejustificată obligațiile sale, tribunalul arbitral poate dispune diminuarea corespunzătoare a onorariului, sau după caz, respingerea cererii de majorare a onorariului provizoriu stabilit.

(3) Tribunalul arbitral poate solicita expertului elaborarea unui calendar provizoriu de desfășurare a activității sale.

(4) Tribunalul arbitral poate acorda părților, la cererea acestora, dreptul de a-și desemna un expert consilier, care să participe la efectuarea expertizei.

(5) Părțile au posibilitatea de a depune punct de vedere sau obiecțiuni cu privire la raportul de expertiză.

(6) La solicitarea uneia dintre părți, tribunalul arbitral poate acorda părților posibilitatea de a examina, în cadrul unei audieri, orice expert desemnat de tribunalul arbitral.

(7) Ori de câte ori tribunalul arbitral apreciază faptul că domeniul în care ar urma să se efectueze expertiza este unul specializat, iar complexitatea acesteia o impune, după consultarea părților, acesta va putea apela la alți specialiști având o reputație profesională neștirbită, din afara listelor de experți. Dispozițiile alin. (1)-(6) se aplică în mod corespunzător.

### **Art.38. Cazuri de neîndeplinire a obligațiilor**

În cazul în care una dintre părți, fără a avea un motiv întemeiat, nu respectă oricare dintre prevederile sau cerințele prevăzute în prezentele Reguli sau orice dispoziție dată de tribunalul arbitral, acesta va putea dispune suspendarea procedurii arbitrale sau orice alte măsuri adecvate, în funcție de împrejurări.

### **Art.39. Decăderi**

(1) Orice obiecțiuni cu privire la încălcarea prezentelor Reguli sau altor reguli aplicabile procedurii de arbitraj vor fi invocate, sub sancțiunea decăderii, în termen de 10 zile de la data luării la cunoștință de către partea interesată sau, după caz, de când aceasta a fost legal citată.

(2) Nimeni nu poate invoca neregularitatea unui act de procedură pricinuită prin propriul fapt.

### **Art.40. Măsuri provizorii sau asigurătorii**

(1) Tribunalul arbitral va putea, la solicitarea uneia dintre părți, să dispună, prin încheiere pronunțată în regim de urgență, orice măsuri provizorii sau asigurătorii pe care le consideră potrivite.

(2) Tribunalul arbitral va putea obliga partea care solicită dispunerea unei măsuri provizorii sau asigurătorii să ofere garanțiile necesare în legătură cu măsura solicitată.

(3) Cererile privind dispunerea unor măsuri provizorii sau asigurătorii, depuse înainte de începerea procedurii de arbitraj sau înainte ca dosarul cauzei să fie înaintat tribunalului arbitral, vor fi soluționate de către un arbitru de urgență, potrivit procedurii prevăzute în Anexa II.

(4) Cererea privind dispunerea unor măsuri provizorii sau asigurătorii formulată de o parte în fața unei instanțe judecătorești nu contravine convenției arbitrale sau prezentelor Reguli.

#### **Art.41. Închiderea dezbaterilor și deliberări**

(1) Tribunalul arbitral va închide dezbaterile când apreciază că împrejurările cauzei sunt suficient lămurite, iar părțile au beneficiat în mod rezonabil de posibilitatea de a-și prezenta apărările și argumentele.

(2) În circumstanțe excepționale și întotdeauna motivat, tribunalul arbitral poate repune cauza pe rol.

#### **Art.42. Perimarea**

(1) Cererea de arbitraj se perimă deplin drept dacă a rămas în nelucrare din vina părții timp de șase luni.

(2) Perimarea se constată din oficiu sau la cererea părții interesate. În ambele cazuri, supraarbitrul sau, după caz, arbitrul unic fixează termen și dispune citarea de urgență a părților, precum și întocmirea de către Secretariatul Curții a unui referat asupra actelor de procedură în legătură cu perimarea.

#### **Art.43. Termenul arbitrajului. Caducitatea**

(1) Dacă părțile nu au hotărât altfel, sentința arbitrală va fi pronunțată într-un termen de maximum șase luni de la data constituirii tribunalului arbitral.

(2) Termenul se suspendă pe durata desfășurării următoarelor evenimente:

1. judecarea cererii de recuzare;
2. soluționarea unei excepții de neconstituționalitate;
3. judecarea unei cereri incidente adresate instanței judecătorești;
4. suspendarea litigiului în baza unei dispoziții legale;
5. efectuarea unei expertize dispuse de tribunalul arbitral.

(3) Părțile pot consimți, oricând în cursul litigiului arbitral, la prelungirea termenului arbitrajului, fie în scris, fie prin declarație orală, dată în fața tribunalului arbitral și consemnată în încheierea de ședință.

(4) Tribunalul arbitral poate dispune, prin încheiere, în cazul în care se constată că una dintre părți obstrucționează desfășurarea procedurii arbitrale ori pentru alte motive temeinice, prelungirea termenului arbitrajului.

(5) Termenul se prelungește deplin drept cu trei luni în cazul încetării persoanei juridice sau al decesului uneia dintre părți.

(6) Când cel puțin una din părți a declarat în scris tribunalului arbitral, până la primul termen de arbitraj, că înțelege să invoce caducitatea, tribunalul arbitral, la expirarea termenului prevăzut în alineatele de mai sus, va pronunța o hotărâre prin care va constata că arbitrajul a devenit caduc, cu excepția situației în care părțile declară expres că renunță la caducitate.

(7) Partea care prin propria atitudine a provocat întârzierea soluționării litigiului arbitral nu se poate prevala de depășirea termenului de soluționare a acestuia, chiar dacă a invocat excepția de caducitate în termenul prevăzut la alin. (6). În acest caz, tribunalul arbitral va consemna în hotărâre cauzele pentru care respinge excepția de caducitate.

#### **Art.44. Sentințe arbitrale. Dispoziția Președintelui Curții**

(1) Procedura arbitrală se finalizează prin pronunțarea sentinței arbitrale.

(2) Dacă pârâtul recunoaște o parte din pretențiile reclamantului, tribunalul arbitral, la cererea acestuia, va putea pronunța o sentință parțială, în măsura recunoașterii.

(3) Dacă reclamantul renunță la arbitraj sau la însuși dreptul pretins, după constituirea tribunalului arbitral, acesta va dispune, prin sentință arbitrală, închiderea dosarului sau respingerea în fond a cererii de arbitraj, după caz.

(4) În cazul în care părțile încheie o tranzacție înainte de pronunțarea sentinței arbitrale, tribunalul arbitral va putea pronunța, la solicitarea părților, o sentință arbitrală care va prelua, în dispozitivul său, tranzacția dintre părți.

(5) În cazul în care procedura de arbitraj este închisă din orice alt motiv, după constituirea tribunalului arbitral, dar înainte de soluționarea pe fond a litigiului, tribunalul arbitral va pronunța o sentință arbitrală în care va fi menționată cauza închiderii procedurii.

(6) Atunci când reclamantul renunță la cererea de arbitrare sau la însuși dreptul pretins, mai înainte de constituirea tribunalului arbitral, procedura arbitrală se închide printr-o dispoziție a președintelui Curții, pe baza unui referat întocmit de asistentul arbitral șef.

#### **Art.45. Pronunțarea sentinței**

(1) Deliberarea are loc în ședință secretă cu participarea tuturor arbitrilor. Dacă unul dintre arbitri refuză fără temei participarea la deliberare, aceasta se poate efectua cu participarea majorității arbitrilor. Deliberarea poate fi realizată și prin mijloace de comunicare la distanță de natură să asigure secretul deliberării.

(2) Sentința arbitrală va fi pronunțată și redactată în termen de cel mult o lună de la data închiderii dezbaterilor sau, după caz, de la împlinirea termenului pentru depunerea notelor scrise ori, după caz, în termenul convenit cu părțile.

(3) Președintele Curții va putea prelungi termenul pentru pronunțarea și redactarea sentinței, în baza unei cereri justificate din partea tribunalului arbitral.

(4) În cazul în care tribunalul arbitral este format din trei arbitri, orice sentință va fi adoptată cu votul majoritar al arbitrilor. Dacă din deliberare rezultă mai mult de două opinii, arbitrii ale căror păreri se apropie mai mult sunt datori să se unească într-o singură opinie. Atunci când nu se formează o majoritate, hotărârea va fi adoptată numai de către supraarbitru.

(5) Arbitrul care a avut o altă părere își va redacta și va semna opinia separată, cu arătarea considerentelor pe care aceasta se sprijină. Regula se aplică și în cazul unei opinii concurente.

(6) Opinia separată sau opinia concurentă se redactează în termenul prevăzut la alin.

(2) și se atașează sentinței.

#### **Art.46. Conținutul sentinței**

(1) Sentința arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

a) componența nominală a tribunalului arbitral, numele asistentului arbitral, locul și data pronunțării sentinței;

b) numele părților, domiciliul sau reședința ori, după caz, denumirea și sediul, precum și numele reprezentanților părților și ale celorlalte persoane care au participat la dezbaterile litigiului arbitral;

c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;

d) obiectul litigiului arbitral și susținerile pe scurt ale părților;

e) motivele de fapt și de drept ale sentinței, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;

f) dispozitivul;

g) semnăturile tuturor arbitrilor, sub rezerva dispozițiilor alin. (2), precum și semnătura asistentului arbitral.

(2) Dacă unul dintre arbitri nu semnează hotărârea, se va face mențiune despre cauza nesemnării, cu confirmarea, sub semnătură, a supraarbitrului, iar în cazul supraarbitrului, sub semnătura Președintelui Curții.

(3) În cazul în care asistentul arbitral este în imposibilitate să semneze, hotărârea va fi semnată de asistentul arbitral șef sau de înlocuitorul acestuia, făcându-se mențiune despre cauza care l-a împiedicat pe asistentul arbitral să semneze hotărârea.

#### **Art.47. Efectele sentinței**

(1) Sentința arbitrală este definitivă și obligatorie. Ea se aduce la îndeplinire de bunăvoie de partea împotriva căreia s-a pronunțat, de îndată sau în termenul arătat în sentința arbitrală.

(2) Asistentul arbitral are obligația de a comunica sentința către părți în termen de 3 zile de la data semnării de către arbitri.

(3) Sentința arbitrală comunicată părților are efectele unei hotărâri judecătorești definitive.

(4) Sentința arbitrală constituie titlu executoriu și se execută silit, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

(5) Prin acordul lor de a soluționa litigiul arbitral în conformitate cu aceste Reguli, părțile se angajează să pună de îndată în aplicare dispozițiile hotărârii arbitrale.

(6) Sentința arbitrală poate fi desființată numai prin acțiunea în anulare, pentru motivele exprese și limitativ prevăzute de Codul de procedură civilă.

#### **Art.48. Îndreptarea și lămurirea hotărârilor arbitrale**

(1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din sentința arbitrală ori din încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părți, formulată în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii arbitrale.

(2) În cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului sentinței arbitrale ori aceasta cuprinde dispoziții potrivnice, oricare dintre părți poate cere tribunalului arbitral care a pronunțat sentința să lămurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice, în termen de 15 zile de la data comunicării sentinței.

(3) În cazul în care tribunalul arbitral consideră că solicitarea de corectare a erorilor materiale sau de lămurire a hotărârii arbitrale este justificată, acesta va efectua corecturile solicitate sau va oferi lămuririle solicitate în termen de 30 de zile de la primirea cererii.

(4) Tribunalul arbitral va putea corecta orice eroare de tipul celor la care se face referire în alin. (1) de mai sus din oficiu în termen de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii arbitrale.

(5) Orice îndreptare a unei erori materiale sau lămurire a unei hotărâri arbitrale se va întocmi în forma prevăzută pentru sentința arbitrală, se va atașa la sentință făcând corp comun cu aceasta, atât în dosarul litigiului arbitral, cât și în dosarul de hotărâri al Curții de Arbitraj și va fi comunicată părților.

(6) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și pentru îndreptarea și lămurirea încheierilor.

#### **Art.49. Completarea hotărârilor arbitrale**

(1) Dacă prin sentința dată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, oricare dintre părți poate cere completarea sentinței în termen de 15 zile de la data comunicării ei, cu transmiterea unei notificări către cealaltă parte.

(2) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în cazul când tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, traducătorilor, interpreților sau apărătorilor, cu privire la drepturile lor.

(3) Tribunalul arbitral va soluționa cererea de urgență, cu citarea părților, prin sentință arbitrală separată.

(4) Sentința de completare se va întocmi în forma prevăzută pentru sentința arbitrală, se va atașa la sentință făcând corp comun cu aceasta, atât în dosarul litigiului, cât și în dosarul de hotărâri al Curții de Arbitraj și va fi comunicată părților.

(5) Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și pentru completarea încheierilor.

#### **Art.50. Cheltuielile arbitrale**

(1) Cheltuielile arbitrale includ taxa de înregistrare, taxa arbitrală, care este formată din taxa administrativă și onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, de traducere a actelor și a dezbaterilor, onorariile avocaților, ale experților și consilierilor, cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, martorilor, experților și consilierilor și alte cheltuieli legate de soluționarea litigiului arbitral.

(2) Taxa de înregistrare și taxa arbitrală remunerează serviciile prestate de Curtea de Arbitraj în organizarea și desfășurarea arbitrajului. Taxa de înregistrare nu se restituie în nicio împrejurare.

(3) Cuantumul onorariilor arbitrilor stabilite în Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale se aplică pentru un singur arbitru.

(4) Cheltuielile arbitrale se stabilesc și se plătesc conform Normelor privind taxele și cheltuielile arbitrale.

#### **Art.51. Alocarea cheltuielilor arbitrale**

Cu excepția cazului în care părțile au stabilit altfel, tribunalul arbitral, la solicitarea uneia dintre părți, va dispune în sentința arbitrală, plata de către una dintre părți a oricăror costuri rezonabile suportate de cealaltă parte, inclusiv costurile cu reprezentarea în fața tribunalului arbitral, luând în considerare modalitatea de soluționare a cauzei, modul în care fiecare dintre părți a contribuit la asigurarea eficienței și a celerității în desfășurarea procedurii și orice alte circumstanțe relevante.

### **Capitolul V Dispoziții finale**

#### **Art.52. Completarea Regulilor**

Prezentele Reguli se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

#### **Art.53. Răspunderea arbitrilor**

Nici Curtea de Arbitraj, nici arbitrii, asistentul arbitral și niciunul dintre experții desemnați de tribunalul arbitral nu vor fi răspunzători în fața niciuneia dintre părți pentru nicio acțiune sau omisiune în legătură cu procedura arbitrală, cu excepția cazului în care acțiunea sau omisiunea respectivă se datorează conduitei ilicite intenționate sau neglijenței grave a acestora.

#### **Art.54. Anexele**

Anexele nr. I – V fac parte integrantă din prezentele Reguli.

#### **Art.55. Intrarea în vigoare**

(1) Prezentele Reguli au fost aprobate în data 22 ianuarie 2018 de către Colegiul Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș.

(2) Prezentele Reguli intră în vigoare la data 26 ianuarie 2018, când au fost aprobate de Colegiul de Conducere al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, conform Deciziei nr.2/26.01.2018 și modificate prin Decizia nr. 1 din data de 21.06.2019.

(2) Prezentele Reguli intră în vigoare la data 26 ianuarie 2018 cu modificările aduse prin decizia nr. 1 din data de 21 iunie 2019.

(3) La data intrării în vigoare a prezentelor Reguli, se abrogă orice alte dispoziție contrară.

### **Anexa I A**

#### **CLAUZA COMPROMISORIE STANDARD**

„Orice litigiu decurgând din sau în legătură cu prezentul contract, inclusiv referitor la încheierea, nulitatea, interpretarea, executarea sau desființarea acestuia, va fi soluționat definitiv prin arbitraj organizat de Curtea de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acesteia. Hotărârea arbitrală va fi definitivă, obligatorie și executorie”.

***Nota : In mod obligatoriu, in cuprinsul contractului, partile vor face mentiune cu privire la acceptarea in mod expres a clauzelor neuzuale (fiind inclusă aici și clauza compromisorie) – conform art. 1203 Cod civil !***

### **Anexa I B**

#### **FORMA DE COMPROMIS STANDARD**

Subsemnații:

1. Nume/denumire; numele reprezentanților legali sau convenționali; domiciliu / sediu; număr de înmatriculare la Registrul Comerțului; număr de telefon, telex, fax, adresa poștei electronice și alte elemente de identificare, după caz), și
2. Nume/denumire; numele reprezentanților legali sau convenționali; domiciliu / sediu; număr de înmatriculare la Registrul Comerțului; număr de telefon, telex, fax, adresa poștei electronice și alte elemente de identificare, după caz) constatăm că între noi a intervenit un litigiu izvorât din Contractul nr. .... din data de..... , litigiu având următorul obiect:

Subsemnații convenim ca acest litigiu să fie soluționat prin arbitraj, organizat de Curtea de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acesteia. Tribunalul arbitral va fi compus conform acestor Reguli de procedura arbitrală. Hotărârea arbitrală pronunțată în acest litigiu este definitivă, obligatorie și executorie.

***Nota : In mod obligatoriu, in cuprinsul contractului, partile vor face mentiune cu privire la acceptarea in mod expres a clauzelor neuzuale (fiind inclusă aici și clauza compromisorie) – conform art. 1203 Cod civil !***

## **Anexa II**

### **ARBITRUL DE URGENȚĂ**

#### **Art.1 Arbitrul de urgență**

- (1) Orice parte are dreptul de a solicita numirea unui arbitru de urgență privind măsurile provizorii sau asigurătorii solicitate conform prevederilor art. 40 alin. (3) din Reguli.
- (2) Atribuțiile arbitrului de urgență încetează la momentul constituirii Tribunalului Arbitral sau în condițiile art. 9 alin. (4) pct. 3, 4 și 5 de mai jos.

#### **Art.2 Solicitarea numirii unui arbitru de urgență**

Solicitarea numirii unui arbitru de urgență va include:

- a) elementele prevăzute la art. 10 alin (1) lit. a), b) și d) din Reguli;
- b) o scurtă prezentare a disputei;
- c) indicarea măsurii provizorii sau asigurătorii solicitate și a motivelor care justifică urgența măsurii;
- d) observațiile sale sau prezentarea convențiilor existente între părți cu privire la locul de desfășurare a procedurilor de urgență, dreptul aplicabil și limba arbitrajului;
- e) dovada plății costurilor procedurii de urgență prevăzute de Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale;
- f) înscrisuri sau informații care contribuie la examinarea eficientă a cererii de luare a măsurilor provizorii sau asigurătorii.

#### **Art.3 Notificarea părții adverse**

După primirea cererii de numire a unui arbitru de urgență, Secretariatul Curții va trimite cererea și celelalte părți.

#### **Art.4 Numirea Arbitrului de urgență**

- (1) Președintele Curții va numi un arbitru de urgență în termen de 48 de ore de la primirea cererii de numire a acestuia de către Secretariatul Curții.
- (2) Cererea va fi respinsă dacă Președintele Curții constată lipsa evidentă a competenței Curții de Arbitraj.
- (3) Prevederile art. 21 - 23 din Reguli sunt aplicabile. O cerere de recuzare poate fi făcută numai în 24 de ore de la momentul în care motivele de recuzare au devenit cunoscute părții.

(4) Toate părțile trebuie să aibă posibilitatea de a transmite în scris observațiile lor cu privire la cererea de recuzare.

(5) Un arbitru de urgență nu poate fi membru al unui tribunal arbitral ce se va constitui în legătură cu disputa, în afara cazului în care părțile convin altfel.

#### **Art.5 Locul desfășurării procedurilor de urgență**

Locul desfășurării procedurilor va fi cel convenit de părți ca loc al arbitrajului.

Dacă locul arbitrajului nu a fost convenit de părți, arbitrul de urgență va stabili locul de desfășurare a procedurilor de urgență.

#### **Art.6 Sesizarea Arbitrului de urgență**

De îndată ce arbitrul de urgență a fost numit, Secretariatul îl va informa și îi va transmite dosarul.

#### **Art.7 Desfășurarea procedurii de urgență**

În două zile de la desemnarea arbitrului de urgență, acesta va stabili un calendar procedural provizoriu, pronunțându-se și cu privire la necesitatea depunerii unei cauțiuni, precum și cu privire la termenul în care partea împotriva căreia se solicită măsura provizorie sau asigurătorie poate prezenta răspunsul său la cerere.

#### **Art.8 Încheierea cu privire la măsurile provizorii sau asigurătorii**

(1) Orice încheiere asupra măsurilor provizorii sau asigurătorii va fi emisă nu mai târziu de 10 zile de la data la care numirea a fost comunicată arbitrului de urgență conform art. 6. Președintele Curții va putea prelungi acest termen la solicitarea motivată a arbitrului de urgență.

a) Orice încheiere asupra măsurilor provizorii sau asigurătorii va conține elementele prevăzute de art. 27 din Reguli.

(2) Secretariatul Curții va trimite de îndată o copie a încheierii fiecărei părți.

#### **Art.9 Efectul obligatoriu al încheierii**

(1) Încheierea va fi obligatorie pentru părți odată ce a fost pronunțată.

(2) Încheierea poate fi modificată sau revocată de către arbitrul de urgență la cererea motivată a unei părți.

(3) Prin acordul de a se supune arbitrajului conform Regulilor, părțile se obligă să respecte fără întârziere orice încheiere privind măsurile provizorii sau asigurătorii dispuse de către arbitrul de urgență.

(4) Încheierea nu mai produce efecte dacă:

1. arbitrul de urgență sau tribunalul arbitral decid astfel;
2. tribunalul arbitral pronunță o sentință arbitrală;
3. arbitrajul nu începe în termen de 30 zile de la data emiterii încheierii;
4. nu este constituit tribunalul arbitral sau costurile procedurii prevăzute de prezenta Anexă nu sunt plătite în 90 de zile de la data emiterii încheierii;
5. reclamantul a renunțat la judecarea cererii de arbitraj;

(5) Tribunalul arbitral nu este ținut de încheierea sau considerentele unui arbitru de urgență și poate modifica sau anula măsurile provizorii sau asigurătorii luate de arbitrul de urgență.

(6) La cererea unei părți, taxa arbitrală aferentă procedurii prevăzute de prezenta anexă poate fi alocată în conformitate cu prevederile art. 51 din Reguli, odată cu pronunțarea sentinței arbitrale finale.

### **Anexa III**

#### **Declarația de acceptare, independență, imparțialitate și disponibilitate**

Doamna/Domnul.....de  
profesie.....

Înscris / neînscris pe Lista de arbitri a Curții de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, declar următoarele:

1) Acceptare/Refuz de a îndeplini misiunea de arbitru:

Accept să fac parte din tribunalul arbitral ce va soluționa litigiul ce formează obiectul dosarului nr. .... / ....., în calitate de arbitru / supraarbitru;

Refuz să fac parte din tribunalul arbitral ce va soluționa litigiul ce formează obiectul dosarului nr. .... / ..... (În acest caz, se va proceda numai la semnarea și datarea prezentei Declarații).

2) Respectarea Regulilor de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj

Am luat cunoștință de prevederile Regulilor de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj și înțeleg să le respect cu strictețe

3) Independență și imparțialitate:

Nu mă aflu în niciuna din cauzele de incompatibilitate prevăzute de art. 22 din Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj, de natură a pune la îndoială independența și imparțialitatea mea

Consider că pot să îmi îndeplinesc misiunea de arbitru în mod independent și cu imparțialitate, dar înțeleg să declar următoarele împrejurări:

.....  
.....

4) Disponibilitate:

Confirm, pe baza informațiilor pe care le dețin în acest moment, că sunt în măsură să dedic timpul necesar desfășurării și finalizării procedurii arbitrale în timpul afectat acesteia potrivit Regulilor de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj.

Semnătura..... Data.....

## **Anexa IV**

### **Metode de eficientizare a procedurii arbitrale**

Prezenta anexă conține o listă exemplificativă de metode de eficientizare a procedurii arbitrale care pot fi utilizate de tribunalul arbitral și de către părți în scopul de a reduce durata și costurile procedurii arbitrale. Judecarea oricărui litigiu arbitral trebuie să se desfășoare cu celeritate, mai cu seamă în cazurile de complexitate și valoare reduse, acolo unde tribunalul arbitral se va asigura ca durata procedurii și costurile acesteia vor fi proporționale cu miza litigiului arbitral.

Astfel, tribunalul arbitral, în virtutea autonomiei sale procedurale, poate utiliza oricare dintre metodele prezentate în cele de mai jos:

a) bifurcarea procedurilor, atunci când tribunalul arbitral consideră că asemenea măsuri pot rezulta într-o soluționare mai eficientă a litigiului arbitral:

(i) bifurcarea procedurii arbitrale reprezintă divizarea procedurii arbitrale în două sau mai multe etape, pentru soluționarea unor probleme în litigiu care ar putea face inutile administrarea de probe și discuțiile asupra fondului cauzei;

(ii) bifurcarea procedurii arbitrale poate consta, de exemplu, în etapa stabilirii competenței ori etapa stabilirii existenței condițiilor pentru angajarea răspunderii civile a cel puțin uneia dintre părți printr-o încheiere interlocutorie sau sentință, după caz, urmate sau nu de stabilirea întinderii financiare a prejudiciului prin sentința arbitrală.

b) emiterea uneia sau mai multor hotărâri parțiale, în cazurile în care este permis din punct de vedere legal.

c) identificarea problemelor care pot fi soluționate prin acordul părților sau al experților desemnați de acestea.

d) identificarea problemelor asupra cărora se poate decide numai pe bază de materiale scrise, fără a fi necesare audierea orală de martori sau experți sau prezentarea de pledoarii orale din partea avocaților.

e) prezentarea înscrisurilor:

- (i) părțile să fie invitate să depună odată cu memoriile înscrisurile probatorii pe care se întemeiază;
- (ii) evitarea cererilor de prezentare a înscrisurilor, dacă aceasta se justifică pentru controlarea duratei și a costurilor procedurii;
- (iii) în acele cazuri în care cererile de prezentare a înscrisurilor sunt considerate justificate, limitarea întinderii unor astfel de cereri la acele înscrisuri sau categorii de înscrisuri care sunt pertinente și utile pentru rezolvarea litigiului arbitral;
- (iv) stabilirea de termene rezonabile pentru prezentarea înscrisurilor;
- (v) utilizarea unui calendar de prezentare a înscrisurilor în scopul de a facilita soluționarea divergențelor cu privire la prezentarea înscrisurilor.
- f) stabilirea întinderii materialelor scrise și a problemelor care pot fi abordate prin memoriile scrise, precum și prin depozițiilor scrise sau verbale ale martorilor și experților, în scopul de a evita repetițiile și de a permite discutarea prioritară a problemelor esențiale din litigiu.
- g) utilizarea de mijloace de comunicare la distanță, audio și video, pentru desfășurarea audierilor procedurale, atunci când prezența personală nu este esențială și utilizarea de mijloace electronice care permit comunicarea online între părți, tribunalul arbitral și Secretariat.
- h) organizarea unei conferințe prealabile cu tribunalul arbitral în cadrul căreia să se discute și să se stabilească aspectele organizatorice legate de audiere, precum și problemele pe care tribunalul arbitral consideră că părțile trebuie să le trateze în mod prioritar la audiere.
- i) stabilirea calendarului procedural, cu indicarea termenelor la care urmează să se realizeze fiecare act de procedură.
- j) selectarea, dacă este cazul, de experți sau specialiști neutri cu pregătire, experiență profesională și disponibilitate adecvate problemelor aflate în litigiu.
- k) soluționarea amiabilă, în tot sau în parte, a litigiului arbitral.

## **Anexa V**

### **Reguli speciale pentru procedura arbitrală simplificată**

#### **Art.1 Domeniu de aplicare**

- (1) Prezentele reguli speciale pentru procedura arbitrală simplificată („Regulile Speciale”) se aplică atunci când valoarea litigiului arbitral este mai mică de 50.000 lei sau în cazul în care părțile convin asupra aplicării acestora.
- (2) Pentru stabilirea valorii cererii potrivit alin. (1) nu se iau în considerare dobânzile, cheltuielile de arbitraj și alte venituri accesorii.
- (3) După primirea răspunsului prevăzut de art. 14 din Reguli sau după expirarea termenului prevăzut de Reguli pentru depunerea răspunsului, Secretariatul va informa părțile că procedura arbitrală se va desfășura pe baza prezentelor Reguli Speciale.
- (4) Colegiul Curții poate, oricând pe durata arbitrajului, din oficiu sau la cererea unei părți, după consultarea tribunalului arbitral și a părților, să decidă că Regulile Speciale încetează să fie aplicabile cauzei. Tribunalul arbitral va continua să fie investit cu soluționarea cauzei, cu excepția situației în care Colegiul Curții decide altfel.

#### **Art.2 Constituirea tribunalului arbitral**

- (1) În cazurile arătate la art. 1, dacă părțile nu convin expres altfel, tribunalul arbitral se constituie dintr-un singur arbitru.
- (2) Arbitrul va fi desemnat de către părți în termenul comunicat de către Secretariat. În lipsa desemnării de către părți, arbitrul va fi numit de către Președintele Curții, în cel mai scurt timp posibil.

#### **Art.3 Procedura arbitrală**

- (1) După constituirea tribunalului arbitral, niciuna dintre părți nu va putea modifica sau formula noi pretenții decât cu aprobarea prealabilă a tribunalului arbitral, care va putea fi dată

după luarea în considerare a naturii noilor pretenții, stadiul procedurii arbitrale, prejudiciile aduse celeilalte părți prin întârzierea procedurilor, precum și alte circumstanțe relevante.

(2) Conferința privind administrarea cauzei prevăzută de art. 31 din Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj va avea loc în termen de cel mult 15 zile de la data constituirii tribunalului arbitral. Președintele Curții poate prelungi acest termen la cererea motivată a tribunalului arbitral sau din oficiu, în măsura în care consideră că este necesar.

(3) Tribunalul arbitral poate adopta procedura pe care o consideră adecvată. Nu vor fi încuviințate acele probe a căror administrare necesită cheltuieli disproporționate față de valoarea cererii de arbitrare sau a cererii reconvenționale. După consultarea părților, tribunalul arbitral poate decide ca soluționarea litigiului arbitral să se efectueze numai pe baza înscrisurilor aflate la dosarul cauzei.

(4) Audierile se pot ține prin videoconferință, telefon sau orice mijloc similar de comunicare.

(5) Comunicarea înscrisurilor de către părți și tribunalul arbitral se efectuează numai prin poștă electronică, cu excepția situației în care tribunalul arbitral stabilește altfel.

#### **Art.4 Sentința arbitrală**

Sentința arbitrală se pronunță în termen de cel mult 3 luni de la data primului termen de arbitrare. Președintele Curții poate prelungi acest termen la cererea motivată a tribunalului arbitral sau din oficiu, în măsura în care consideră că este necesar.

#### **Art.5 Completarea**

Prezentele reguli speciale se completează cu dispozițiile cuprinse în Regulile de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj.

#### **Art.6 Aplicarea în timp**

Dacă părțile nu convin altfel, prezentele reguli speciale se aplică litigiilor prevăzute de convenții arbitrale încheiate după data intrării în vigoare a acestora.